

NÁVRH Z 12. augusta 2024

Nariadenie štátneho tajomníka pre infraštruktúru a hospodárenie s vodami č. IENW/BSK-2024/215440 z , ktorým sa mení nariadenie o životnom prostredí (zmena Safeti-NL a požiadavka na výpočet environmentálnej bezpečnosti)

Štátny tajomník pre infraštruktúru a hospodárenie s vodami,

so zreteľom na článok 2.24 ods. 2 písm. b) a článok 4.3 ods. 4 zákona o životnom prostredí a plánovaní [Omgevingswet],

TÝMTO NARIAĐUJE:

Článok I (zmena prílohy II k nariadeniu o životnom prostredí)

Príloha II k nariadeniu o životnom prostredí [Omgevingsregeling] sa mení takto:

1. V riadku „Požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti“ v stĺpci s názvom „Dátum alebo verzia“ sa výraz „október 2020“ nahrádza výrazom „január 2025“ a v stĺpci s názvom „Kapitola vo vyhláške alebo nariadení obsahujúca odkaz¹“ sa slová „kapitoly 4, 8 a 12 tohto nariadenia“ nahrádzajú slovami „kapitoly 4, 7, 8, 9 a 12 tohto nariadenia“.
2. V riadku „Safeti-NL“ v stĺpci s názvom „Dátum alebo verzia“ sa výraz „Verzia 8, 2021“ nahrádza výrazom „Verzia 9.2, 2025“.

Článok II (prechodné ustanovenie)

1. Ak bol pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia predložený návrh zmeny environmentálneho plánu na inšpekciu alebo bola predložená žiadosť o environmentálne povolenie na činnosť environmentálneho plánu mimo plánu alebo činnosť škodlivú pre životné prostredie, pre ktorú bolo vypočítané riziko špecifické pre danú lokalitu, príloha II k nariadeniu o životnom prostredí v znení pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa naďalej uplatňuje, až kým rozhodnutie o zmene environmentálneho plánu alebo rozhodnutie o žiadosti o environmentálne povolenie na činnosť environmentálneho plánu mimo plánu alebo činnosť škodlivú pre životné prostredie nie je neodvolateľné.
2. Príloha II k nariadeniu o životnom prostredí v znení pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa naďalej uplatňuje na výpočty uvedené v článku 4.1115 vyhlášky o environmentálnych činnostiach [Besluit activiteiten leefomgeving], ktoré prevádzkovateľ potrubia uvedený v článku 3.101 ods. 1 úvodnej vete a písmenách b), c) alebo d) uvedenej vyhlášky vykonal pre uvedené potrubie.

Článok III (nadobudnutie účinnosti)

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2025.

Toto nariadenie a dôvodová správa sa uverejnia vo vládnom vestníku.

ŠTÁTNY TAJOMNÍK PRE INFRAŠTRUKTÚRU A HOSPODÁRENIE S VODAMI - VEREJNÁ DOPRAVA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE,

DŮVODOVÁ SPRÁVA

1. Úvod

Touto zmenou nariadenia sa určuje nová verzia výpočtového programu Safeti-NL a súvisiaca nová verzia požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti [Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid] na výpočet externých bezpečnostných rizík činností škodlivých pre životné prostredie určených v prílohe VII k vyhláške o kvalite životného prostredia [Besluit kwaliteit leefomgeving] (ďalej len Bkl). Výsledky výpočtov rizík sa používajú v rozhodnutiach o udelení environmentálneho povolenia na činnosť škodlivú pre životné prostredie alebo činnosť environmentálneho plánu mimo plánu a v rozhodnutiach, ktorými sa mení environmentálny plán.

2. Dôvod a kontext zmeny

2.1 Výpočty rizík pomocou výpočtového programu Safeti-NL a požiadavky na výpočet pre environmentálnu bezpečnosť

V nariadení o životnom prostredí [Omgevingsregeling] sa stanovuje výpočtový program Safeti-NL a požiadavka na výpočet environmentálnej bezpečnosti, ktoré sa majú uplatňovať na vykonávanie výpočtov rizík pre činnosti s vonkajšími bezpečnostnými rizikami. Safeti-NL je softvérový balík, ktorý umožňuje identifikovať riziká pre životné prostredie na základe zavedených parametrov (použitie chemikálie, zavedené ochranné systémy, teploty, tlaky) a možných havarijných scenárov a pravdepodobnosti zlyhania. Tento softvér sa vždy používa v spojení s požiadavkou na výpočet environmentálnej bezpečnosti, ktorou sa stanovuje spôsob používania tohto balíka. Súbor softvérového balíka a požiadavky na výpočet sa v tejto dôvodovej správe uvádzajú ako „nástroj výpočtu“.

2.2 Povinné výpočty rizík

Výpočty rizík sa vykonávajú osobitne na výpočet rizika špecifického pre danú lokalitu a oblasti zamerania¹ v prípade skupinového posudzovania rizík v rozsahu, ktorý sa vyžaduje v Bkl, vyhláške o environmentálnych činnostiach [Besluit activiteiten leefomgeving] (ďalej len Bal) a v nariadení o životnom prostredí. V Bkl sa stanovujú pokyny a pravidlá posudzovania pre príslušný orgán, okrem iného v článku 5.8 ods. 1 úvodnej vete a písm. c), článku 5.11 ods. 4, článku 5.13 ods. 1 úvodnej vete a písm. b), článku 8.10a ods. 2 a článku 8.12 ods. 3, pre ktoré je nástroj výpočtu relevantný. Tieto pokyny a pravidlá posudzovania sa týkajú rozhodnutí o vypracovaní environmentálneho plánu alebo rozhodnutí o udelení environmentálneho povolenia na činnosť v rámci environmentálneho plánu mimo plánu alebo na činnosť škodlivú pre životné prostredie. Okrem toho by nástroj výpočtu mala používať aj osoba predkladajúca žiadosť o environmentálne povolenie na činnosť škodlivú pre životné prostredie s vonkajšími bezpečnostnými rizikami. Pre tieto činnosti škodlivé pre životné prostredie boli na tento účel stanovené pravidlá v nariadení o životnom prostredí (článok 7.22a ods. 2 v spojení s článkom 4.11 úvodnou vetou a písmenom a) a článkom 4.12 ods. 1 nariadenia o životnom prostredí). Pokiaľ ide o prevádzkovateľa potrubia obsahujúceho nebezpečné látky, v Bal sa stanovujú pravidlá výpočtu rizík a oblastí zamerania špecifických pre danú lokalitu (články 4.1112, 4.1113 a 4.1115 Bal v spojení s článkom 4.10 nariadenia o životnom prostredí). Výpočty sa nemusia robiť vo všetkých prípadoch. Pre množstvo činností sú v Bkl pevne stanovené vzdialenosti.

2.3 Nové vedecké poznatky

V nariadení o životnom prostredí bol označený softvérový balík Safeti-NL, verzia 8, vydanie 2021 (čo je Safeti-NL, verzia 8.3). Od vydania verzie 8.3 Safeti-NL v roku 2021 boli do softvérového balíka začlenené nové vedecké poznatky a touto zmenou sa určuje nová aktualizovaná verzia Safeti-NL. Súvisiaca požiadavka na výpočet environmentálnej bezpečnosti bola takisto zosúladená s novým softvérom a aktualizovaná. Zavedenie upraveného nástroja výpočtu umožňuje vypočítať iný výsledok v dôsledku nových vedeckých poznatkov aj v situáciách, keď nedošlo k zmenám v činnosti škodlivej pre životné prostredie. K dôsledkom môže dôjsť najmä v prípade, ak sa to týka rizika špecifického pre danú lokalitu. Môže ísť o prípad zariadení Seveso s vysokou prahovou hodnotou, v prípade ktorých sa aj v prípade, že nedošlo k zmene v prevádzke, od prevádzkovateľa vyžaduje, aby každých päť rokov vydal správu o bezpečnosti, ktorá sa vzťahuje na riziká prevádzky pre životné prostredie.

¹ Oblasť zamerania ukazuje, kde ľudia v budove nemôžu byť dostatočne chránení pred následkami nehôd s nebezpečnými látkami bez dodatočných opatrení.

2.4 Štúdia o dôsledkoch nových verzií pre riziko špecifické pre danú lokalitu

S cieľom pochopiť možné rozdiely, ku ktorým dochádza len v dôsledku zmien v nástroji výpočtu (softvérový balík a požiadavky na výpočet), AVIV² uskutočnila štúdiu o dôsledkoch na žiadosť RIVM pre spoločnosti, ktoré manipulujú s nebezpečnými látkami, ako aj pre prevádzkovateľov potrubí obsahujúcich nebezpečné látky.³ V štúdiu sa zdôrazňujú rozdiely medzi výsledkami výpočtu pomocou nového nástroja výpočtu a predtým stanovenými nástrojmi výpočtu. Štúdia sa zamerala na možné priestorové dôsledky vypočítaného rizika špecifického pre danú lokalitu. Zraniteľné budovy a lokality a veľmi zraniteľné budovy podliehajú limitnej hodnote rizika špecifického pre danú lokalitu. Príslušný orgán musí túto limitnú hodnotu dodržať. To znamená, že v rámci vypočítaného obrysu rizika špecifického pre danú lokalitu s hodnotou 10^{-6} ročne nesmú byť prítomné žiadne (veľmi) zraniteľné budovy alebo lokality. Štúdia o dôsledkoch naznačuje, či sa v dôsledku stanovenia Safeti-NL 9.2, vydanie 2025, menia obrysy špecifické pre danú lokalitu a (veľmi) zraniteľné budovy alebo lokality patria do nového obrysu.

Štúdia bola obmedzená na identifikáciu dôsledkov pre riziko špecifické pre danú lokalitu. V štúdiu sa nezohľadnil vplyv upraveného nástroja výpočtu na oblasti zamerania. Dôvodom je, že možná zmena v oblasti zamerania nemusí nevyhnutne viesť k dôsledkom pre činnosť spôsobujúcu riziko. Oblasť zamerania je oblasť, v rámci ktorej má príslušný orgán priestor zvážiť, či povolí alebo nepovolí úplne zraniteľné, zraniteľné alebo veľmi zraniteľné budovy, pomerne zraniteľné alebo zraniteľné lokality alebo činnosti škodlivé pre životné prostredie s vonkajšími bezpečnostnými rizikami. Okrem toho sú pravidlá týkajúce sa oblasti zamerania v platnosti až od 1. januára 2024 a výpočty oblasti zamerania sa vo veľkej miere vykonávajú pomocou verzie Safeti-NL (verzia 8.8), ktorá sa uplatnila aj v štúdiu o dôsledkoch.

Hoci sa zmenou nariadenia o životnom prostredí označuje verzia 9.2, vydanie 2025, v podstate je (takmer) totožná s verziou 8.8. Rozdiely sa týkajú najmä zlepšenia jednoduchosti používania. Chyby v softvéri však možno opraviť aj po vykonaní štúdie o dôsledkoch. Menšie úpravy sa môžu vykonať aj s obmedzenou zmenou obrysu (menej ako 10 % oblasti). RIVM⁴ uvádza, že ak sa vypočítané obrysy extrapolujú s verziou 8.8 na oblasť väčšiu o 10 %, jedna zraniteľná budova bude spadať do obrysu. Na základe tohto zistenia o dôsledkoch sa zavedenie novej verzie považuje za opodstatnené.

2.5 Výsledky štúdie o dôsledkoch činností škodlivých pre životné prostredie

Vzhľadom na pochopenie zmien vykonaných dodávateľom vo verzii 8.8 v porovnaní s verziou 8.3 sa posudzovalo, ktoré typy spoločností by mali byť v každom prípade súčasťou štúdie o dôsledkoch. Najrelevantnejšie zmeny sa týkali:

- zdokonaleného modelu ťažkého plynu
- Millerovho modelu horáka (relevantný pre vodík)
- (obmedzených) modifikovaných vlastností v databáze látok (fyzikálne/chemické, toxicita).

V dôsledku týchto zmien boli vybrané príslušné vzorky látok a zariadenia Seveso a iné činnosti škodlivé pre životné prostredie, v ktorých sa tieto látky používajú. Štúdia zahŕňala 59 spoločností. V prípade 40 spoločností nie je potenciálny vplyv vylúčený, pretože boli osobitne vybrané z dôvodu možnej citlivosti na úpravy vykonané v Safeti-NL. Týka sa to činností škodlivých pre životné prostredie pri aplikácii nasledujúcich látok: chlór, LNG, amoniak, fosgén, vodík, propylénoxid, metanol, 1,3-butadién a sklady PGS 15. Zvyšných 19 spoločností bolo vybraných náhodne.

Ak sa pozrieme len na zmenu v oblasti v rámci obrysu, možno konštatovať, že v prípade dvoch tretín skúmaných spoločností sa oblasť obrysu zmenšila alebo zostala rovnaká v porovnaní s obrysom pri použití verzie 8.8. Jedna tretina skúmaných spoločností (19 spoločností) vykázala nárast v oblasti v obryse.

Zmena oblasti je ukazovateľom citlivosti výpočtov v dôsledku úprav v nástroji výpočtu. Nehovorí však priamo, či to má vplyv aj na územné plánovanie. K tomu dôjde len vtedy, ak sa oblasť v obryse zväčší a v novom obryse sú prítomné alebo povolené (veľmi) zraniteľné budovy alebo

² Konzultačný a znalostný inštitút špecializujúci sa na externé otázky bezpečnosti.

³ AVIV č. 235557, júl 2024.

⁴ List č. VLH-2024-0049 z 24. júla 2024.

lokality. Týchto 19 spoločností môže mať potenciálne nové (veľmi) zraniteľné budovy alebo lokality v rámci obrysu. V takom prípade sa musia prijať opatrenia pri zdroji alebo – ako posledná možnosť – sa musí environmentálny plán prispôbiť pre príslušnú budovu alebo lokalitu. Zistilo sa, že jedna zraniteľná budova spadá do novo vypočítaného obrysu.

2.6 Výsledky štúdie o dôsledkoch pre iné potrubia ako vysokotlakové plynovody na prepravu zemného plynu

Vo väčšine vypočítaných potrubí obsahujúcich nebezpečné látky iné ako zemný plyn sa nezistil žiadny významný rozdiel v riziku špecifickom pre danú lokalitu medzi verziami Safeti-NL 8.3 a 8.8. Riziko špecifické pre danú lokalitu sa znižuje iba s vodíkom. To teda vedie k zmenšeniu oblasti vypočítaného obrysu pre vypočítané potrubia.

Na výpočet obrysov vysokotlakových plynovodov na prepravu zemného plynu sa Safeti-NL v súčasnosti nepoužíva, používa sa softvérový program Carola. Tento softvérový program nebol upravený, takže nebolo potrebné vykonať štúdiu o dôsledkoch pre vysokotlakové plynovody na prepravu zemného plynu.

3. Obsah zmeny

Uvedené skutočnosti viedli k zmene prílohy II k nariadeniu o životnom prostredí. Pri určení výpočtového programu Safeti-NL bola verzia 8, vydanie 2021 nahradená verzou 9.2, vydanie 2025.

Okrem novej verzie Safeti-NL bola určená aj nová verzia požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti: verzia z októbra 2020 bola nahradená verzou z januára 2025. Požiadavka na výpočet environmentálnej bezpečnosti pozostáva z rôznych častí (modulov), ktoré zodpovedajú špecifickým charakteristikám činností. Väčšina úprav v moduloch I, II a V požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti súvisí s novou verzou Safeti-NL. Moduly I a II požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti sa týkajú vykonávania výpočtov pre činnosti s vonkajšími bezpečnostnými rizikami, ako sa uvádza v kapitole 3 balíka, okrem potrubí obsahujúcich nebezpečné látky alebo veterných turbín. Modul V požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti sa týka vykonávania výpočtov pre potrubia obsahujúce nebezpečné látky, ako sa uvádza v článku 4.1108 Bal. Na účely výpočtu vonkajších bezpečnostných rizík veterných turbín bol v znení z januára 2025 prijatý nezmenený modul IV požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti, verzia z októbra 2020. Akákoľvek zmena označenia modulu IV sa uskutoční v spojení s vyhláškou o prostredí veterných turbín [Besluit windturbines leefomgeving], ktorá sa pripravuje.

V dôsledku neistôt, s ktorými sa stretli používatelia, sa vykonalo aj niekoľko prevažne redakčných zmien požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti. Okrem toho sa v module V požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti zohľadňuje budúci vývoj vodíkovej siete. Predchádzajúca verzia (október 2020) požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti neobsahovala ustanovenie o opätovnom použití plynovodov na prepravu zemného plynu na prepravu vodíka. V module V sa teraz stanovujú aj požiadavky na výpočet prepravy vodíka prostredníctvom plynovodov na prepravu zemného plynu a chemických potrubí.

V článku II ods. 1 sa stanovuje, že uplatňovanie nových verzií nástroja výpočtu je povinné len v nových situáciách a nevzťahuje sa na žiadosti o environmentálne povolenie pre činnosti škodlivé pre životné prostredie alebo činnosti v rámci environmentálneho plánu mimo plánu, pre ktoré ešte nebolo prijaté neodvolateľné rozhodnutie. Podobne sa nový nástroj výpočtu neuplatňuje na rozhodnutie o zmene environmentálneho plánu, ktoré sa ešte nestalo neodvolateľným.

Z článku II ods. 2 vyplýva, že prevádzkovateľ potrubia obsahujúceho nebezpečné látky musí prispôbiť výsledky výpočtov, ktoré musí mať k dispozícii na základe aktuálnych a autentických údajov v súlade s článkom 4.1115 Bal až pri ďalšej zmene prevádzky potrubia. Toto sú výsledky výpočtov:

- a. vzdialenosti od potrubia po miesto, kde riziko špecifické pre danú lokalitu nepresahuje 1 z 1 000 000 ročne; a
- b. vzdialenosti pre oblasť ohniska požiaru, oblasť ohniska výbuchu a oblasť ohniska toxického oblaku, ako sa uvádza v článku 5.12 Bkl.

4. Vplyv

4.1 Administratívne zaťaženie

Táto zmena nemá vplyv na rozsah administratívneho zaťaženia spojeného so žiadosťou o environmentálne povolenie na činnosť škodlivú pre životné prostredie. Aj v súčasnosti sa výpočty musia vykonať ako požiadavka na predloženie žiadosti o environmentálne povolenie. Uplatňovanie revidovaného nástroja výpočtu nepredstavuje žiadne dodatočné zaťaženie. Hmotnoprávny základ nástroja výpočtu zostáva nezmenený.

4.2 Vplyv na podnikanie

Táto zmena nemá významný vplyv na podnikanie. Z uvedenej štúdie o dôsledkoch revidovaného výpočtového programu Safeti-NL vyplýva, že vplyv na podnikanie je nulový alebo zanedbateľný, pretože existuje len jeden prípad, keď spoločnosť možno bude musieť prijať opatrenia na zmiernenie vplyvu zvýšeného obrysu na (veľmi) zraniteľné budovy alebo lokality.

Pre spoločnosti a prevádzkovateľov potrubí je uplatňovanie nového nástroja výpočtu povinné len v nových situáciách (žiadosť o environmentálne povolenie na činnosť škodlivú pre životné prostredie alebo činnosť v rámci environmentálneho plánu mimo plánu; výstavba alebo výmena potrubia; úprava prevádzky potrubia). V prípade zariadení Seveso, pre ktoré sa vyžaduje správa o bezpečnosti, sa aktualizovaný nástroj výpočtu musí použiť pri najbližšej aktualizácii správy.

V prípade potrubí sa pri plánovaní môžu zohľadniť všetky zmeny obrysu rizika a všetky potrebné opatrenia.

Používatelia Safeti-NL musia každoročne požiadať RIVM o subvenciu. To zahŕňa náklady. Zavedenie novej verzie nevedie k dodatočným nákladom.

4.3 Vplyv na životné prostredie

Aktualizovaným výpočtovým programom sa výpočty vonkajších bezpečnostných rizík zosúlajú so súčasnými poznatkami. Zlepšuje sa tým včasná regulácia v oblasti vonkajšej bezpečnosti a vyvážené rozdelenie funkcií medzi lokality s cieľom zaistiť bezpečnosť.

5. Konzultácia

5.1 Poradný výbor pre regulačné zaťaženie (ATR)

Holandský poradný výbor pre regulačné zaťaženie (ATR) (ne)vybral tento prípad na formálne stanovisko, pretože sa očakáva, že (ne)bude mať významný vplyv na regulačné zaťaženie.

5.2 Online konzultácia

Online konzultácia sa uskutočnila od (dátum do dnešného dňa PM). V dôsledku toho boli doručené odpovede (PM). Tieto zmeny (ne)viedli k (nasledujúcim) úpravám (PM).

6. Oznámenie technických predpisov

Návrh tejto zmeny nariadenia bol oznámený v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 2015). Oznámenie (č. PM) bolo vykonané z dôvodu článku I zmeny nariadenia, ktorým sa určujú nové verzie Safeti-NL a požiadavky na výpočet environmentálnej bezpečnosti. V nadväznosti na oznámenie (ne)boli doručené pripomienky (od Európskej komisie/iných členských štátov). To (ne)viedlo k (nasledujúcej odpovedi a) úpravám. PM

7. Vykonávanie a presadzovanie

Keďže neexistovala žiadna nová politika, nevykonala sa skúška vykonateľnosti, uskutočniteľnosti a odolnosti proti podvodom [HUF-toets]. Úpravy vykonané v nástroji výpočtu nie sú takej povahy, aby bolo možné očakávať vplyv na uskutočniteľnosť a vykonateľnosť. Príslušnému orgánu sa poskytnú výsledky výpočtov podobným spôsobom, ako predtým, a použijú sa na posúdenie výsledkov. Keďže ide o špecializovanú prácu, vykonávanie posúdenia bolo pridelené 6 environmentálnym službám (BRZO).

8. Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 01. januára 2025. Existuje výnimka z minimálneho trojmesačného obdobia zavedenia pre dátum nadobudnutia účinnosti nariadenia. Aby mohlo ministerstvo pre infraštruktúru a hospodárenie s vodami využívať Safeti-NL, uzavrelo s dodávateľom okrem iného zmluvu o udelení sublicencií holandským používateľom (zo strany RIVM). Platnosť tejto zmluvy uplynie koncom roka 2024. So súčasným dodávateľom bola uzavretá nová zmluva o dodávke verzie 9.2 Safeti-NL od 1. januára 2025 (na základe postupu verejného obstarávania). Pre túto verziu môžu byť vydané sublicencie. Vzhľadom na cieľovú skupinu je výnimka z obdobia zavedenia odôvodnená, pretože zabraňuje významným nežiaducim verejným a súkromným nevýhodám (pokyn 4.17 ods. 5 písm. a) legislatívnych pokynov [Aanwijzingen voor de regelgeving]).

ŠTÁTNY TAJOMNÍK PRE INFRAŠTRUKTÚRU A HOSPODÁRENIE S VODAMI - VEREJNÁ DOPRAVA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE,